

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Quomodo lupi ac falsi prophetæ sint hæretici, & hodie qui sint hæretici,
Sermo

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

T. V
21

Quomodo lupi ac falsi prophetae sint heretici, & hodie qui sint heretici.

At tendite à falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces. Matthæi VII. Nunquam ante hæc tam necessaria nobis hæc fuit præmonitio Christi, vt modo. Quare in hæc potissimum tempora respexisse videtur Dominus Iesus, quando à prophetis falsis nobis cauendum monebat. Prophetas autem non eos vocat, qui in veteri testamento vsque ad Ioannem Baptistam fuerunt, sed legis doctores, & eos qui prophetarum scripta, qui veteris nouique testamenti explanare contendunt scripturas, cuiusmodi hodie sunt multi, in multas sectas & hæreses Ecclesiam scindentes, vt impletum iam videatur, quod Saluator dixit: Multi in illis diebus surgent pseudo prophetae, dicentes: Ecce hic, scilicet nobiscum, est Christus & Ecclesia. Quibus contradicent alij, dicentes: Non, sed ecce hic nobiscum. Videtur ne hoc impleri modo? Cum enim per vniuersum orbem vna pacata foret Ecclesia, ab Apostolorum tempore ad nos detruata, vna fides, vnum baptisma, vna obedientia sub vno generali pastore & vicario Christi, successore scilicet sancti Petri pontifice Romano, venit ante paucos annos monachus pestifer Martinus Lutherus, qui totam ferme Germaniam in multas Ecclesias, imo in sectas & hæreses multas diuisit, eandem ab vna ac vera illa Ecclesia vniuersali separans. Non potest autem nisi vna esse Ecclesia, à qua quisquis se separauerit, de corpore mystico Christi se membrum aridum præscindit. Sicut enim palmes, quæ in vite non manserit, arefcit, ita nisi in Christo quis manserit, nisi in corpore Christi mystico, hoc est, in corpore & in vnitæ Ecclesie, in vnitæ perstiterit fidei, participes Christi spiritus, qui regit, nutrit, instruit, fouetque corpus hoc Ecclesie, & omnia eius membra, non erit. Qui itaque se ab illo separauerit, membrum non est Ecclesie, membrum desinit esse Christi, profectus est à corpore Christi, imo seipsum profectus, nec recipit gratiam spiritus Christi, qui Ecclesiam viuificat, sed arefcit, moriturque, vt excisus palmes, nulli rei quam igni vsui futurus.

Prophetas quomodo Christus hic vocet.

Matth. 24.

Lutherus quomodo fuerit, quidque fecerit. Ecclesiam non posse vniuersam esse Ioan. 15.

Lutherus quomodo à catholica ecclesia defecerit, & in quantas impietates lapsus sit.

Galat. 5.

Itaque, vt dixi, cum vna per vniuersum orbem esset Ecclesia, intra triginta annos quidam profectus apostata monachus, qui cum multis sibi similibus apostatis monachis se ab Ecclesia diuidens, antiquas olim in concilijs patrum damnatas hæreses restituit, quibus quædam adiciens suæ impietatis signa, omnia instituta Ecclesie, ritus omnes Ecclesiasticos, officium diuinum, & quicquid ab Apostolorum tempore per manus patrum nostrorum nobis contradictum est, calumniatus est, temerariè, damnauit, deiecit, abiecit, & sine lege, sine canone colluuiem pessimorum hominum apostatarum, fidei fragorumque monachorum & monialium sibi affecit, quos in nomine diaboli & suo coniunxit, vt simul crucifigerent carnes suas cum concupiscentijs suis, generarent filios & filias, semen iniquum, malitia, egestate & calamitatibus plenum.

Ex his suis discipulis in omnem Germaniam gemitina misit viperarum, qui contra Ecclesiam, contra prælatos, contra summum pontificem, contra mona-

mon-
tra in
Eccle-
bus,
in om-
tans t
clerici
nago-
carum
vera
est, h
rupti-
rum
multa
clesia
sentia
pora
dant.
nobis
centes
Christ
Et vix
stor a
bellio
clesia
ter hæ
quoc
tholie
Christ
quoc
runt c
quoc
tunc
rumq
trigint
rens,
vbi ser
ex qu
Nōn
la per
mund
de hæ
Sed
Synas,
(t)ar
lunt ex

monachos, contra sacerdotum cœlibatum, contra Missæ sacrificium, contra inuocationem sanctorum, contra Ecclesiæ sacramenta, contra sanctos Ecclesiæ doctores prædicarent, imo ut rabidi, furiosique canes, detractio- nibus, mendacijsque impudencissimis omnem honestatem lacerarent, atque in omnia debaccharentur sacra. Qui principes quoque nonnullos demen- tans traxit eo, ut non magis ad animarum salutem, sed ad monachorum & clericorum bona temporalia inhiarent. Hi igitur sibi non Ecclesiam, sed synagogam Satanae atque Antichristianam sectam ædificantes, sese multipli- carunt. Ex quorum tamen apostolis & prædicatoribus multi, quomodo à vera catholica Ecclesia ante defecerant, ita à matre quoque sua adultera, hoc est, hæretica Lutherana Ecclesia deficientes, denuo aliam multa adhuc cor- ruptiorem sibi Ecclesiam sinxerunt: & ex his alij item multi sibi consti- tuerunt aliam ab alijs difformem. Itaque varias inter se pugnantes Ecclesias & multas sibi erexerunt, non minus à se mutuo dissidentes, quam à vera Ec- clesia orthodoxa & catholica. Quæ tamen omnes inter se in hoc vno con- sentiunt, ut Ecclesiam illam, quam à Christo recipimus, & quæ in hæc tem- pora durauit, durabitque vsque in finem, persequantur, lacerent & scin- dant. Eam ob rem, ut primo dixi, cum Lutherani dicant: Hic est Christus, nobiscum scilicet: ediuerso Carolostadiani aut Zuuingliani pugnant, di- centes contra hæreticam suam matrem: Non vobiscum, sed nobiscum est Christus. Quibus Anabaptistæ repugnantes, aliam constituunt Ecclesiam. Et vix est ciuitas aut dominium exiguum, seu ditio aliqua, imo vix est pa- stor apud eos, qui alteri vicino in omnibus consentiat. Quoniam in re- bellione, superbia & carnali concupiscentia hæc ab initio hæreticorum Ec- clesia fundata est. Ideo sicut cœpit, ita proficit, & ita perseverabit, ut ne- ter hæreticos vigesimus quidem Lutherus per omnia consentiat. Sed quot quot penè prædicantes tot inter eos sunt dogmata. Iam vide Ecclesiam Ca- tholicam orthodoxam à Christo eandem, hucusque manentem, in qua Christus, in qua Apostoli, in qua omnes, quotquot fuerunt martyres, quot- quot fuerunt confessores, quotquot miraculis, signis & prodigijs diuinis fue- runt clari, quotquot sancti, quotquot doctores Ecclesiastici recepti, quot- quot denique Ecclesiasticis & probatis concilijs interfuerunt, vixerunt: & tunc è regione statue perditissimorum, fidefragorum, apostatarum, alio- rumque inde nascentium, & inter se acerbissime digladiantium, sectas infra triginta annos natas, & introcat, vel idiota, vel paganus priuato affectu ca- rens, & interrogatur, vbi sit Christus, vbi Ecclesia: num alibi dicit, quam vbi semper fuit, & est, & erit? Hoc est, apud eos, quibus seipsum tradidit, & ex quibus Ecclesiam sibi constituit, quæ in præsentem perseverat diem? Nonne apud eam, quæ hæcenus inrer tot impugnationes hæreticorum so- la persistit & vna, & huc vsque perseverat, perseverabitque vsque in finem mundi? Quotquot igitur ab illa deficient, quotquot ab ea se separant, pla- nè hæretici sunt.

Sed dicit quis: Olim hæretici se macerabant ieiunijs, erogabant eleemo- synas, faciebant orationes multas, atque huiusmodi ouium vestimentis se (ut ait Christus) contegebant. Hi verò non minus ieiunia virtutumque odi- unt exercitia, quam diabolus crucem. Quomodo sunt igitur ouium vestimē-

Lutherani
quomodo et-
iam à suo Lu-
thero in pe-
ius deficientes,
inter sese
dissentiant.

Hæretici in
quo loco cõ-
ueniant.

Hæresis Lu-
therana fun-
damentum
cuiusmodi.

Ecclesia Ca-
tholica quæ
facile ab hæ-
reticorum
congregatio-
nibus disce-
natur.

Math. 7.

Quibus outa
vestimentis
eccliaue-
rint se olim
haeretici, qui
busq; hodie.

Matth. 4.

tis induiti? Dicendum, quum adhuc ferueret charitas in Ecclesia quisquis habebat charitatem, quo eandem habuit maiorem, eo maiora, perfectioraque fecit opera. Tunc ergo quasi viros perfectos simulabant se haeretici, in omni continentia & castitate, quo fallerent homines iuxta exteriorem hominis faciem sanctitatem aestimantes: nunc vero cum refriguit deuotio, refriguit charitas, & ad effrenem luxum proflant onera, etiam haereticalium inuenerunt modum sepalliandi. Cum enim nolint pijs vacare operibus, alia huic tempori magis congrua fallunt impostura, puta ut scripturis perperam interpretandis vtantur, nihil quod manifeste in scriptura non habetur, recipiant, bona opera, externaq; damnent, sola fide se afferant saluandos. Eos vero, qui bona opera agunt, derideant, illis insultent, qui Ecclesiae obseruant praecipua, illis exprobrent, quod suis operibus exinanire velint Domini redemptionem, quod in operibus suis confidant, hisq; mercari velint regnum caelorum: contra vero, eorum fidem praedicent excellentissimam, glorientur, quod nihil boni operis agunt, vnde sibi mercedem sperent reddendam. Hoc modo de mundo, qui nunc totus est carnalis, infinitam gregem, qui se sequatur, inueniunt. Attendite igitur filij ab illis falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ouium. Ouium sunt vestimenta hodie, scriptura sacra, verbum Dei, Euangelium iuxta literam cuius nullam recipiunt vel Ecclesiae, vel sacri doctoris expositionem, sed suam tantum, hancq; adeo latam, ut quicquid detrahunt, mordeantq;, dicant verbum Dei. Hoc itaque verbo Dei deprauato abutuntur, sub hoc se fucum muniunt, omnemq; idcirco Ecclesiasticam obedientiam explodunt. Haec itaq; Ecclesia Lutherana intra triginta annos nata, & aliae inde Ecclesiae Satanae, quasi ex vipera pariente erupit, nunquid Ecclesia seu Ecclesiae (nihil enim fortasse apud eos refert Ecclesiarum, tum varietas, tum multitudo) dicenda sunt? Minimè. Manendum igitur in ea Ecclesia, quae fuit, est, & erit semper vna & sola. Nam illorum haesiarchas ex eorum fructibus cognoscitis. Qui enim fructus sunt eorum, nisi dolose circumuentiones, impostura, rebellio, inobedientia, maledicentia, nulla castitas, sobrietas nulla, temeritas, animositas, derisio, persecutio, rapina, ad exilium relegatio, bene agendi prohibitio, cultus diuini proscriptio, & totius Ecclesiastici status, ordinis, ritusq;, ac omnium sacrorum exterminium? adeo ut inter Turcas & Arabes praestaret viuere, quam inter perfidos hos corruptissimae fidei Antichristianos. Credite mihi, clamant ore verbum Dei, clamant Euangelium, sed non fuerunt vnquam haeretici, in quorum vita minus eluxit de verbo Dei, quam apud illos perditos homines ad malefaciendum natos. Vbi enim persuasum illis fuerit, ut peccata omnia eorum sint dimissa absque vlla confessione, & ut pro illis nullam poenitentiam teneantur agere, ut nullum sit quoque purgatorium, quo nondum purgari mudentur: sed cruenti etiam amarum eide, & quotquot fuerint scelerati, modo dicant: Deus propitius esto mihi peccatori, licet in haeresi, in peccatisq; suis obstinati maneant, illico ad aeterna gaudia euolabunt, ea scilicet, quae Mahumetus suis, quos dementauit, promisit. Attendite igitur filij, caute vobis à falsis illis prophetis, à seductoribus, ab Antichristianis, qui ore tantum laudant Euangelium, Christum ore ac verbis confitentur, vita autem & operibus negant. Ne pati-

Matth. 7.
Vestimentis
ouium vera
quae sunt.

Ex quibus
fructibus ho-
diecni cog-
noscentur he-
retici.

Lutheranis
nunquam fu-
isse haereticos
poenitentiores.

Luce 11.

Matth. 7.
Tit. 1.

T. V
21

mini vos seduci, ut latam viam perditionis, quam paulo ante hoc Euangelium Dominus cauendam monuit, ingrediamini. Quam reuera illos amplecti, & arctam viam, quæ ducit ad vitam, execrari, nemo nisi totus cæcus non dicit. In mani festo eorum est vita plusquam paganica, sine cultu, sine deuotione, sine affectione, sine Dei amore, sine pace, sine obedientia, & (ut dici solet) sine cruce, sine luce, sine Deo. Videte igitur, quam inanis & stultorum est gloriatio dicentium, aut per Lutherum, aut per eius (ut ipsi vocant) antesignanum Erasmus Euangelium in lucem venisse. Absit autem, ut ante non habuerimus Euangelium, à castis, sanctisque viris optime & Ecclesia meritis, Augustino, Hieronymo, Ambrosio, Hilario, Chrysostomo, cum innumeris alijs explanatum, quamuis hæc tempora poposcerunt in scriptura diligentius versari, & scrutari eas penitus: quo vafriciei hæreticorum, qui scripturas à genuino sensu ad suas impietates detorquent, catholici doctores respondeant, atque eorum tumidam animositatem obmandant. Absit, inquam, ut Moria, Antibarbarorum, puerorum colloquia, multaque alia sint Euangelium. Absit etiam, ut Lutheri blasphemias Euangelij nomine Christianus aliquis dignetur. Nobis nunquam Euangelium fuit absconditum. Hoc ab initio in Ecclesia claruit semper.

Ceterum quod ipsi vocant Euangelium, & verbum Dei, vti nam semper sub scamno latuisset. Vti nam temeritas tanta hominibus ad rebellandum, tam effrenis ad peccandum licentia nunquam prædicata, nunquam data fuisse. Sed oportebat hæreticos tutari famam. Oportebat eos ita docere, quomodo viuunt, quo persuadeant plebi sic licere, & hoc per adulteratam sacram scripturam, & à vero ad impium sensum aliquem contortam, quo plebi in doctrina satisfaciant de turpi sua vita, & homines ad contemptum Ecclesie inuident. Verum quia, ut est omnium hæreticorum consuetudo, per fas, nefasque sua impia dogmata quærunt dilatare, & peccata nostra nunc exigunt, ut illi numerum peccatorum suorum impleant: nos verò Dei, sanctorumque blasphemias, impietates, Ecclesieque contemptum videntes doloretorqueamur. Proficiant quidem ipsi semper in peius, ut sordescant magis adhuc, & seducti alios quoque seducant. Itaque nos illos interim intelligimus, à quibus tanquam à dolosis peruersorum dogmatum fabricatoribus cauendum nobis Dominus monet. Ipsi arbores sunt malæ, quia iam eradicatæ, excisæque, & quatenus fructum bonum attinet, steriles: seductionum verò & seditionum introductores callidissimi, fecundissimique, qui tempore opportuno ab eo, cui modo seruiunt, superbix, inobedientix, detractionum, spoliiorumque ac aliorum peccatorum suorum stipendia recipient. Neque enim illis proderit, quod dixerunt modo: Domine, Domine, quia non faciunt voluntatem ipsius. Quin etiam ab alijs ei (licet non minus propterea laudato) laudes & preces tollunt. Ieiunia, vitiorumque prohibent mortificationes, opera bona studiaque, quæ ipse in nobis & nobiscum operatur, ipsi damnant, atque ex diametro contra Christi pugnant Ecclesiam. Vos autem filij charissimi, quicquid illi obganniant, rideant, obstrepant, sicut didicistis, sicut ab antecessoribus accepistis vestris, Deum time, Deum honorate Deum diligite, Deo obedite, hoc est non solum præceptis eius, quæ in scriptura sancta vobis mandat, sed & ubi præpositis, prælati, potestati-

Erasmus ve
fuit antefi
gnanus Lu
theri.

Erasmus opus
cuius ut repu
gnent tunc
gecio.

Consuetudo
hæreticorum
omnium que
sit.

Apoc. 10.

Iob 1.

Lutherano
rum exerci
tia que sint.

Matth. 5.

T V
21

1. Pet. 3.

que vos subijcit, ibi subiecti estote magistris & prelati vestris, imo sic scriptum est, omni etiam creaturæ propter Deum. Non oportet ut omnia sint in scriptura (quæ vobis à prelati, aut dominis vestris iubentur) expressa, quando quidem factis adstringit vos verbum Dei ad obedientiam, quod hominibus vos subijcit, illis quæ ut obediatis, præcipit.

Ambros.
Lapis cur affinitentur hæretici.

Sed quare (inquis) hæreticos lapis comparat Dominus? Dicendum primo, quia lupus pastoris obseruat dormitionem, ut ouem strangulet. Hoc modo hæretici quoque vtuntur, mortiferum semen suum seminantes dormitantibus prelati. De quo habemus parabolam à Christo similem dictam de eo, qui bonum semen seminauerat in agro, in quo tamen paulo post apparuerunt zizania. Interrogatus itaque Dominus, vnde zizania in bono crescerent agro & inter bonum semen, respondit: Cum dormirent homines, id est, cum non vigilarent prelati & Domini, venit inimicus eius, & disperseminauit zizania. Permittit autem Dominus hoc fieri, ut pastores vigilantes teneat. Nam Augustinus, Ideo, inquit, diuina prouidentia multos diuersi erroris hæreticos esse permittit, ut cum interrogant nos ea, quæ necesse est, discutiamus pigritiam nostram, & diuinas scripturas reuoluamus. Dicentem & Apostolus: Oportet hæreses esse, ut qui probati sunt, manifestentur. Secundo, quia luporum est studium gregem dispergere, non adunare, ut in Ioanne habemus: Lupus autem rapit & dispergit oues. Alibi quæ Christus: Qui non colligit, inquit, mecum dispergit. Vocantur autem hæretici hic non solum lupi, sed lupi etiam rapaces. Quia genuinum sensum sacræ scripturæ auferunt & abscondunt, erroneum autem sensum, quem sibi finxerunt, illius loco mendaciter supponunt, quia scripturis non vtuntur, nisi ubi illam ad errorum suorum possunt vertere confirmationem. Neque enim docere volunt, sed seducere: ideo ea, quæ in scripturis sibi contraria sunt, tacent. Exponunt scripturas quidem, sed quarunt, non quid dicat scriptura, sed quid ipse dictum velint, ut hoc inde extrahant, quod persuadere volunt hominibus.

Marc. 13.

Augustin.

1. Cor. 11.

Ioan. 10.

Luc. 11.
Lupi rapaces cur vocentur hæretici.

Sed vobis ore Pauli loquitur Ecclesia vera, Ecclesia Catholica, Ecclesia orthodoxa: Licet nos, aut Angelus de celo euangelizet vobis præter id, quod euangelizauimus vobis, anathema sit. Sicut prædixi, & nunc iterum dico: Si quis vobis euangelizauerit præter id, quod accepistis, anathema sit. Hæc ad cor verba filij recipite. Ecclesia mille quingentis, & amplius, annis, hoc docuit, quod eadem nunc hæc die quoque docet. Illud seruate, & siue Lutherus, siue Oecolampadius, siue Zuuinglius, seu alij pseudoapostoli Antichristi, qui in suis nunc præcursoribus, quæ facturus est ipse, præludit, vobis aliud euangelizauerint, quam hætenus ab Ecclesia vobis euangelizatum est, anathema sit. Et de hoc plus, quam satis. Si interrogare nunc pergis, cur bonæ arbori Christus hominem comparauerit. Dico illum non leui, aut vulgata id ratione fecisse. Primo enim, nisi radicem arbor habeat integram ac sanam, & nisi humorem, fomitemque habeat vnde nutriatur (iuxta illud Iob: Nunquid vivere potest sicut absque humore, aut crescere cataractum sine aqua?) necesse est ut pereat. Reditur hominis sancti, qui crescere debet & perfici, est charitas. Hæc si vitæ in homine, nobiles fructus producit: non enim potest ignobiles producere, quippe quæ præstat arbori, id est, homini, folia, flores, & fructus, hoc est, verba,

Galat. 1.

Arbori bonæ cur Christus hominem comparauerit.

Verba, co
dixi san
ve dixi,
bonum.
generam
filij, in
ur hor
esse, vi
dicitur
DOM
n
PA
B
E
ben
am Iudæ
angeloru
heredita
in deferec
hepistim
ponem,
tu enim b
sint in fig
erna lectu
quoque E
adzeorur
concupisc
tu iuxta h
quæ tenet

Verba, confilia & opera secundum Deum, & in Deum ordinata. Si enim radix sancta, & rami. Si radix nutritur, fecundantur & rami. Radix autem, ut dixi, est charitas, qua operamur bonum, & unde habet opus, ut vocetur bonum. Inde enim surgit arboris fecunditas. Inde folia, flores & fructus generantur. Hoc est, inde verborum utilitas oritur, inde prudentia in consilio, inde sanctitas intentionis in opere lucet. Iuste igitur arbori comparatur homo, cuius omnia videntur ex radice charitatis. Quam nobis semper adesse, virere, crescereque faciat Dominus noster Iesus Christus, qui est benedictus in secula, Amen.

DOMINICA IX. POST DOMINICAM S. TRINITATIS, Epistola B. Pauli Apostoli I. ad Corinth. X.

Non simus concupiscentes malorum, sicut & illi concupierunt. Neque idolatra efficiamini, sicut quidam ex ipsis, quemadmodum scriptum est: Sedis populus manducare & bibere, & surrexerunt ludere. Neque fornicemur, sicut quidam ex ipsis fornicati sunt, & ceciderunt uno die viginti tria milia. Neque tentemus Christum, sicut quidam eorum tentauerunt, & a serpentibus perierunt. Neque murmuraueritis, sicut quidam eorum murmurauerunt, & perierunt a exterminatore. Hac autem omnia in figura contingebant illis. Scripta autem sunt ad correptionem nostram, in quos fines seculorum deuenerunt. Itaque quis se existimat stare, videat ne cadat. Tentatio vos non apprehendat, nisi humana. Fidelis autem Deus est, qui non patietur vos tentari supra id, quod potestis, sed faciet etiam cum tentatione prouentum, ut possitis sustinere.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Beatissimus Paulus Apostolus, ubi multa Dei beneficia ad Corinthios scribens, Iudæis exhibita recensuit, quæ in figura illis contingebant, ut beneficia Christianis eadem verè exhibenda significarent, tandem etiam Iudæorum taxat ingratitude, qui post transiitum maris rubri, post angelorum cibum illis præstitum, post potum spirituale ad promissam hereditatem non peruenierunt, sed peccatis illorum exigentibus perierunt in deserto, volens significare Christianis quoque similia mala parata, si post acceptam gratiam, post Eucharistiam, hoc est, corporis & sanguinis Christi sumptionem, si denique post alia beneficia permulta ingrati peccauerint. Iudæorum enim bona à Deo recepta, & mala per ingratitude suam perpessa nobis sunt in figuram, & ut caueamus, nos commonefaciunt. Sequitur itaque hodierna lectio. Non igitur simus concupiscentes malorum, dehortante nos quoque Ecclesiastico, ac dicente: Post concupiscentias tuas non eas. Quod quidam Iudæorum non fecerunt, qui cibos Aegypti, carnes scilicet, post manna per concupiscentiam perierunt. Nos verò concupiscentiis fratris & profligati iuxta rationem viuamus, ne similes simus incredulis & rebelibus illis, qui tentauerunt Deum in cordibus suis, ut peterent escas animabus suis.

YYY 2 Neque